

פרוטוקול מס' 17/1

מישיבת וועדת העבודה
כיום ג', כ"ד בטבת תשט"ו - 18.1.1955
(בישיבה 18.00)

חברי הוועדה:

נ כ ח ר :

- ע. גוברין - היו"ר
- ב.צ. הראל
- א. וילנסקה
- ז. סברסקי
- י. רייזמן
- א. יוזטק
- ד. יורי
- א. תבורי

מזכירים:

- מר רוזוליו - נציב שירות המדינה
- מר פלמר (- מטעם נציבות שירות המדינה
- מר אלוני (
- מר ויינבט - מטעם משרד המזכירים.

ח ס ר ו :

- ה. ברגר
- פ. חמדאן
- ח. למדן
- ק. כהנא
- א. סטופ
- מ. קלמר
- א. ריכלט

א) המזכיר הדין בהצעת חוק שירות המדינה
(גיסלאות), תז"ג-1953.

סדר-היום:

וועדה העבודה
18.1.55

ע.ע.

היו"ר ע. גוברין: פותח את הישיבה.

סעיף 56:

מר ויינס:

הוויכוח שהעורר בוועדה מסביב לסעיף זה הוכיח שהוא אינו בנוסח טוב. הכוונה היתה שענין החוזה המיוחד לא ייקבע בחוק זה אלא באותו חוק המסדיר את הכניסה לשירות המדינה ואת התנאים בו. אני מניח שהוועדה כבר תדאג לכך שלא תהיה שרירות בעשיית חוזים מיוחדים, אבל אם נעשה עם מישהו חוזה מיוחד בהתאם לחוק ההוא, ברור שחוק זה לא חל עליו, חוק זה יחול עליו רק באותה מידה שזה ייקבע בחוזה עצמו.

על-כן אני מציע לנסח את הסעיף כדלקמן:
"הוראות חוק זה לא יחולו על עובד שכרתו אתו חוזה כדין, אלא במידה שזה נקבע באותו חוזה."

א. וילנסקה:

אני מציעה להוסיף, שחוזה מיוחד צריך להעשות בהסכמת איגוד עובדי המדינה.

היו"ר ע. גוברין:

הוועדה עוד תחזור לדיון באיזה ענינים יש להתייעץ עם איגוד עובדי המדינה, הוועדה דחתה את הדיון בסעיף 52 הדין על כך.

ז. ריפתין:

יש לי רושם, יגם אם ננסח את סעיף 52 כפי שצריך לנסח, זה לא יפסור אותנו מלהוסיף את חובה ההתייעצות באיגוד עובדי המדינה גם בסעיף 56, כי כאן מדובר על חוזה מיוחד שלא לפי החוק הזה. הוועדה היחה מאוחדת בדעה שגם בקשר לכריחת חוזה מיוחד יש צורך לקבל את הסכמת איגוד עובדי המדינה.

מר ויינס:

דאגתו של חבר-הכנסת ריפתין שגם חוזה מיוחד ייעשה בהסכמת איגוד עובדי המדינה איננה שייכת לחוק זה, אשר איננו קובע את התנאים לכריחת חוזה מיוחד, אלא לחוק שירות המדינה. אם יוחלט שחוק זה יובא לכנסת באופן נפרד כשלימות, יצטרכו לקבוע בו איך כורחים חוזה מיוחד.

ז. ריפתין:

הוספת ביטוי שחוק שירות המדינה אינו דן על תנאי העבודה, אלא על תנאי הכניסה לשירות המדינה.

לשבת

היו"ר ע. גוברין:

אני מציע לדחות את הדיון על השאלה אם הסכמת איגוד עובדי המדינה חלה גם על סעיף זה.

הוחלט לנסח את סעיף 56 כדלקמן:
"הוראות חוק זה לא יחולו על עובד שכרתו אתו חוזה כדין, אלא במידה שזה נקבע באותו חוזה."

ע.ע.

סעיף 57:

מר ויינס: בדרך-כלל, ברוב הסעיפים צוינו הדברים שייקבעו בתקנות, במידה שהיה צורך בכך. אולם התברר שיש עוד שורה של דברים שכנראה יהיה הכרח להגדירם בתקנות, וכדי שלא תהיינה טענות על כך שאין סמכות כזאת, נקבע סעיף 57.

י. ריפתין: אני מבין שסעיף זה ישאר בניסוחו הקיים אם לא יחולו שינויים בסעיף 17.

סעיף 57 אושר.

סעיף 58:

מר אלונזי: איגוד עובדי המדינה מציע לכתוב במקום הטלים: "לצורך קביעת זכות כל שהיא לפי חוק זה, תובא בחשבון גם תקופת שירות שחלה לפני תחילת תקפו", את הטלים: "לצורך קביעת זכות כל שהיא לפי חוק זה תיחשב תקופת השירות מיום ה' באייר תש"ח (15.5.1948)".

מר ויינס: החיטה שנקבעה בהצעת החוק היא זאת:

הזכות לקבל גימלה תופסת רק מתחילת

תקפו של החוק, ז.א., אדם שהתפטר לפני סלוחי ימים איננו יכול לבוא עכשיו ולבקש גימלה, אולם מי שנתפטר לפני שהחוק נכנס לתקפו, מסלמים לשאיריו את הגימלה מיום פטירתו. לצורך קביעת זכות כל שהיא, מביאים בחשבון גם את תקופת השירות שחלה לפני תחילת תקפו.

הצעת איגוד עובדי המדינה היא, מצד

אחד, מיותרת, ומצד שני, סזיקה. לגבי אלה שנכנסו לשירות המדינה עם הקמת המדינה - הצעתם חוזרת על הצעת החוק; לגבי אלה שנכנסו לשירות אחרי קום המדינה, מדוע לחייב להם את תקופת השירות מיום הקמת המדינה?

מר רוזנולין: הניסוח שבהצעת החוק הוא רחב יותר מאשר בהצעת איגוד עובדי המדינה.

היו"ר ע. גוברין: אני מבקש מנציגי נציבות שירות המדינה לברר עם איגוד עובדי המדינה מהי הסיבה להצעתם, ואחר-כך נחליט. נחזור לסעיף 48.

סעיף 48:

מר ויינס: איגוד עובדי המדינה מציע שהמטלה תחליט

מה זה מוסד סוכר, אולם ברגע שהמטלה

החליטה על כך, העבודה במוסד כזה חצורף, כולה או מקצתה, לשירותו של העובד, הכל לפי כללים וחנאים שתקבע המטלה, נוסח זה אינו פותר שום בעיות שהתעוררו בוועדה; 1) מה דינו של עובד שעזב מקום עבודה כסוויים וקיבל פנסיה או פיצויים? 2) האם צריך להיות פירוט הסוסדות המוכריים? 3) אם לא יהיה פירוט כזה, יכול להיות אח"כ מקרה שיונה לעובד עבר למוסד כסוויים אחרי קום המדינה והמטלה תהיה חפזית להכיר אותו כמוסד

ע.ע.

מוכר, לא זו הכוונה, הכוונה היא, כנראה, לאותם המוסדות המדינה
מיסלה אותם או לרעה אוחם.

נתבקשו ע"י יו"ר הזועדה להחייץ
עם האוצר בענינים אלה. הסיכוח מציע האוצר בהסכמת יתר המשרדים
הממשלתיים הוא זה: סה זה לוסד מוכר צריך לקבוע לא האוצר, אלא
הממשלה, הכלליים והחנאים הריוחדים - איזו זכות להביא בחשבון, איך
להביא בחשבון - צריכים להיקבע בהתייעצות עם הגורמים הזונים, ולכן
רצוי להשאירם לתקנות ולא להתלסות הממשלה. כל זה יוצא מתוך ההנחה
שהזועדה תחליט לאיזה גוף מתוך הארגונים המעונינים יזדעה בקביעת
התקנות.

שנית, יש לציין בפירוט מכאשר קובעים
כי תקופת השירות בטוסד מוכר מצטרפת לתקופת השירות במדינה, הרי יש
להתחשב עם כל טובת הנאה שרכס העובד לרגל פריזתו מאותו טוסד. איך
יתחשבו - זה ענין לתקנות.

שלישית, המעבר מטוסד אחד לשני צריך
להיות תוך זמן מחקבל על הדעת, את כיניטום התקופה צריך לקבוע בתקנות.

אשר לחחולת המעיף בעבר או גם בעתיד,
כוונת הממשלה בעיקר לאותם המוסדות זירחה, אך מתוך ידיעת המצב אין
הממשלה יכולה לקבוע זאת רק לגבי העבר, כי החלב אל הלאמת התפקידים
שנעשים היום ע"י גופים ציבוריים חיוניים טרם נגמר, וזה לא ייעשה ע"י
חוק אלא בדרך אדמניסטרטיבית. לכן יש הכרח להשאיר פתח גם לתעבורות כאלו
בעתיד.

לאור דעה זו נוסחה ההצעה הבאה:

"48: (א) אדם זפרט בטוסד מוכר ועבר, תוך
זמן שנקבע בתקנות, לשירות המדינה, תיחשב עבודתו באותו טוסד כשירות
לצורך חוק זה ותקופת עבודתו בטוסד הצורף, כולה או מקצתה, לתקופת
עבודתו בשירות המדינה, בהתחשב עם הפיצויים שקיבל לרגל פריזתו מאותו
טוסד, הכל לפי כללים וחנאים שייקבעו בתקנות.

(ב) במעיף זה, "טוסד מוכר" פירושו -
טוסד, או ארגון או חלק מגוף כזה, שהממשלה אישרה אותו כטוסד מוכר
לענין מעיף זה, באשר תפקידיו כולם או מקצתם, הפכו לשירות שירותי
המדינה."

א. שוסטק: אני מציע לפרט בגוף החוק את המוסדות
המוכרים.

הצעת חבר-הכנסת שוסטק לפרט בגוף החוק
את המוסדות המוכרים - לא נתקבלה.
המתייגות: א. שוסטק.

ד. שרי: אני מציע לכתוב בנקום הטלה "בהתחשב" -
"תובא בחשבון", "בהתחשב", פירושו שתהיה
גמישות, אפשר להתחשב יותר ואפטר להתחשב פחות.

ט. ויינס: צריך להתחשב בפיצויים, אולם אי-אפשר
לחשב זאת במדוייק. נוסף לכך, הדברים
האלה ייקבעו בתקנות, כך שלא תהיינה הפליות אישיות.

וועדת העבודה
18.1.55

ע.ע.

א. טוסטק:

אני כציע לכחוב: "בהחשוב עה כל תשלום
או מענק שקיבל לרגל פרישתו.

היו"ר ע. גוברין:

אני חושב שהצעת חבר-הכנסת טוסטק צודקת.
אני מבקש מהיועצים המזפטיים לחשוב על
ניסוח הסעיף בכיוון הצעת חבר-הכנסת טוסטק.

הוחלט לנסח את סעיף 48 כדלקמן:

- (א) אדם יפרט ממוסד מוכר ועבר, חוך זמן שנקבע בחקנות, לשירות המדינה, תיחשב עבודתו באותו מוסד כשירות לצורך חוק זה ותקופת עבודתו במוסד תצורף, כולה או מקצתה, לתקופת עבודתו בשירות המדינה, בהתחשב על הפיצויים שקיבל לרגל פרישתו באותו מוסד, הכל לפי כללים וחנאים שייקבעו בחקנות.
- (ב) בסעיף זה, "מוסד מוכר" פירושו - מוסד, או ארגון או חלק מגוף כזה, שהממשלה איזרה אותו כמוסד מוכר לענין סעיף זה, באשר תפקידיו כולו או מקצתם, הפכו לשירות פזירות המדינה.

סעיף 49:

היו"ר ע. גוברין:

אני כציע לכחוק את הכלים "ובתנאים שייקבעו ע"י הממשלה" ואת הכלים "ובשיעור שייקבע ע"י הממשלה", אני כציע שנציב השירות יקבע זאת לאחר התייעצות עם איגוד עובדי המדינה.

מר וויצנט:

כאשר נגיע לסעיף 52 אזחדל להוכיח, וגם החלטות הממשלה לא תחקבלנה אלא חוך כדי שיתוף כל אותם הגופים שעליהם חלוח גם החלטות יר האוצר וגם החלטות נציב השירות.

מר סלמד:

סעיף 49 חל על תקופת שירות לא בממשלה, ועל כן אין ענין זה נוגע לאיגוד עובדי המדינה.

ב.צ. הראל:

אף אני סבור שענין זה אינו נוגע לאיגוד עובדי המדינה.

מר וויצנט:

סעיף זה דן בשני סוגי עובדים: (1) עובד המועסק בתנאי עבודה שנקבעו ע"י הממשלה כתנאים מיוחדים, המדובר הוא במקומות עבודה שמויפיים ובתנאי עבודה מיוחדים; (2) בעלי מקצוע המקבלים את/השכלתם רק בגיל זה. נציב השירות קובע עם איזה עובד ייעשה חוזה מיוחד, והוא לא יכול לעשות זאת בלי התייעצות עם איגוד עובדי המדינה.

היו"ר ע. גוברין:

אם נמחק את הכלים "שייקבעו ע"י הממשלה", האם זה כבטיח יותר שהדבר ייעשה בהסכמת איגוד עובדי המדינה?

ע.ע.

טר ויינס:

אי-אפור להסאיר הכל לנציב הזירות.
זהו ענין למדיניות כללית של המטלה.

א. סוסט:

אני מבין שיש הגיון לדאוג בחוק הפנסיה
לאנשים הבאים לזירות המדינה לאחר
שהגיעו לגיל 40. אינני בטוח אם החוק צריך להעניק למטלה את הזכות
לקבוע זכויות מיוחדות בקשר לחוק הפנסיה לעובדים, אפילו אם הם עובדים
בתנאים מיוחדים. איננו מעניקים למטלה בחוקים זכויות או סובעים סמנה
חובות בקשר ליחסי עבודה ותנאי עבודה, אני מערער על עצם הזכות לתת
למטלה בחוק זה את הסמכות לקבוע זכויות מיוחדות במסגרת הפנסיה. זה
ענין למלחמה בין האיגוד המקצועי לבין הזירות המדינה.

היו"ר ע. גוברין:

הכנסת איננה עוסקת בעניני שכר, אולם כן
עוסקת בפרטי הפנסיה ואיגוד עובדי המדינה
לא ערער על כך. המטלה לא תוכל לקבוע תנאי פנסיה מיוחדים אם לא נקבע
זאת בחוק. הטעיה הזה בא להבטיח לא רק את ענין תנאי פנסיה מיוחדים,
כי אם גם את סמכויות הכנסת לפקח על עניני הפנסיה, הטעיה הזה נוסר
שהמטלה לא תעשה דבר בניגוד לחוק, היא חייבת לפרסם זאת בתקנות, ואני
מציע שכל זה יהיה לאחר פו"מ עם איגוד עובדי המדינה.

ז. טברסקי:

לדעתי, סעיף 52 עונה על היאלה של
החייצות באיגוד עובדי המדינה.

סעיף 49 אחר.

סעיף 50:

טר ויינס:

אני מציע לנסח את הטעיה כדלקמן:
"לענין זכות ערעור יהיה דין החלטת
נציב הזירות כדין החלטת המסובה".

הוחלט לנסח את סעיף 50 כדלקמן:

"לענין זכות ערעור יהיה דין
החלטת נציב הזירות כדין החלטת
המסובה".

(הישיבה נבעלה בטעה 19.30)